

Katarzyna Sosnowska

Streszczenie rozprawy doktorskiej pt.: „Inwestycje w formule PPP jako jedna z form realizacji zadań własnych gminy w ochronie środowiska”

Przedmiotem rozprawy doktorskiej są inwestycje w formule PPP jako jedna z form realizacji zadań własnych gminy w ochronie środowiska. Głównym celem mojej rozprawy doktorskiej jest dokonanie analizy wpływu formuły PPP na realizację zadań własnych gminy w ochronie środowiska w sektorze gospodarki odpadami oraz gospodarki wodno-kanalizacyjnej. Motywacja do podjęcia tematu rozprawy zrodziła się podczas mojego udziału w procesie legislacyjnym w pracach nad uchwaleniem nowej ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw z dnia 1 lipca 2011 roku², która dała początek nowemu systemowi gospodarki odpadami w Polsce i nałożyła na gminy obowiązek całkowitego przejęcia odpowiedzialności w tym zakresie. Wraz z rosnącym zainteresowaniem tematem rozwoju PPP w ochronie środowiska oraz znikomą liczbą publikacji w tym zakresie, zasadne wydało się zbadanie tematu pracy w Polsce i za granicą.

Ochrona środowiska należy obecnie do najważniejszych gałęzi Unii Europejskiej („UE”). Zakres merytoryczny mojej rozprawy doktorskiej dotyczy problematyki szeroko pojętego Partnerstwa Publiczno-Prywatnego w prawie ochrony środowiska. Kluczowym zagadnieniem w tym zakresie jest analiza złożonych podstaw prawnych współpracy Podmiotu Publicznego (gminy) z Partnerem Prywatnym (inwestorem). Ostatnie lata przyniosły wiele kluczowych zmian w krajowym ustawodawstwie poprzez implementację prawa UE w podjętej tematyce. Partnerstwo Publiczno-Prywatne wydaje się innowacyjnym rozwiązaniem i pozytywną odpowiedzią na deficyt budżetu miasta i stale rosnące zapotrzebowanie finansowania inwestycji w ww. obszarach, które gmina w ramach zadań własnych jest zobowiązana realizować. Współpraca sektora publicznego z inwestorem prywatnym w formule PPP stanowi współczesne wyzwanie, dotyka ono bowiem interesów obywatela i służy wspólnej realizacji inwestycji dla dobra publicznego. W zakresie prawa ochrony środowiska, jak i prawa odpadowego i wodnego, polski ustawodawca dostosował uregulowania prawne pod kątem wymogów ustawodawstwa unijnego. W związku z powyższym, w ciągu kilku ostatnich lat, mogliśmy doświadczyć kształtowania nowych

¹ Partnerstwo Publiczno-Prywatne.

² Dz.U. 2011, nr 152, poz. 897.

systemów prawa krajowego dotyczących sektora wodno-kanalizacyjnego i gospodarki odpadami.

Konsekwencją dokonania charakterystyki problemu naukowego jest postawienie hipotezy badawczej. W niniejszej pracy sformułowałam, a następnie zweryfikowałam następującą hipotezę badawczą: „*Inwestycje w formule PPP - jako jedna z form realizacji zadań własnych gminy w zakresie ochrony środowiska, szczególnie w gospodarce odpadami oraz gospodarce wodno-kanalizacyjnej mogą zostać zrealizowane z sukcesem w Polsce*”. Hipoteza ta uznana została za słuszną. Należy przy tym pamiętać, żeby PPP mogło działać efektywnie, potrzebuje politycznego, prawnego, ekonomicznego i w końcu socjalnego otoczenia, w którym mogłoby pełnić swoje funkcje. Sukces na potrzeby niniejszej pracy oznacza wyłonienie wykonawcy (Partnera Prywatnego) w drodze postępowania przetargowego ogłoszonego przez Podmiot Publiczny, którego rezultatem jest realizacja efektywnej energetycznie i ekonomicznie inwestycji z sektora gospodarki odpadami lub sektora wodno-kanalizacyjnego. Podejmuję próbę wykazania, że Partnerstwo Publiczno-Prywatne może stanowić remedium dla gmin w wywiązaniu się z obowiązujących Polskę zobowiązań unijnych z zakresu ochrony środowiska.

Wraz z uzasadnieniem problematyki pracy należy wykazać powiązanie danej sprawy z określonymi potrzebami społecznymi. Szczególnie ważne jest, gdy przedmiot przyszłych badań ma charakter praktyczny, dlatego rozprawa ma charakter teoretyczno-empiryczny. W pracy wykorzystałam hipotetyczno-dedukcyjny model badań oraz zebrane informacje podczas wizyt studyjnych w instalacjach termicznego przekształcenia w Polsce i za granicą (tj. w Anglii, w Niemczech, w Hiszpanii i Austrii). W rozprawie wykorzystałam studium przypadków (*case study*). Jest to metoda badawcza, która opiera się na stosowaniu wielu metod, aby dokonać jak najdokładniejszej diagnozy konkretnego przypadku. Technika badawczą, która została wykorzystana w niniejszej pracy był mój udział jako doradcy prawnego w: (i) postępowaniu przetargowym na budowę Instalacji Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych w Poznaniu, (ii) w postępowaniu przetargowym na budowę elektrociepłowni w Olsztynie, (iii) tworzeniu umów prawnych dotyczących zmodernizowanej oczyszczalni ścieków w podwarszawskiej gminie Konstancin-Jeziorna zrealizowanej w formule PPP, oraz (iv) zebrane informacje podczas wizyt studyjnych w instalacjach przetwarzania odpadów komunalnych w Polsce, Anglii, Niemczech, Hiszpanii, i Austrii. Przystępując do interpretacji wyników wizytacji oraz przeprowadzonych wywiadów w rozprawie zaprezentowano opis ww. projektów, a także spostrzeżenia, obserwacje oraz doświadczenia z zastosowania formuły PPP zebrane w kraju i za granicą. Wywiady są

metodą gromadzenia informacji, które stanowią proces wzajemnego komunikowania się. Efektem badań, jaki chciałam uzyskać było usprawnienie realizacji inwestycji w formule PPP w ochronie środowiska w sektorze gospodarki wodno-kanalizacyjnej i gospodarki odpadami.

W ramach podsumowania wyników badań warto podkreślić, że w ostatnich latach za rozwojem Partnerstwa Publiczno-Prywatnego opowiedziało się nie tylko wiele autorytetów naukowych, ekspertów, lecz i przedstawiciele różnych samorządów i istnieje duża zgodność poglądów, która utwierdza w przekonaniu, że formuła PPP powinna mieć szerokie zastosowanie w realizacji zadań z sektora publicznego na polskim rynku. Potrzeba realizacji kolejnych inwestycji na polskim rynku jest wciąż bardzo duża, zaś zastosowanie instytucji PPP, może w znacznym stopniu przyczynić się do zdynamizowania planów inwestycyjnych, czyniąc nasz kraj bardziej konkurencyjnym nie tylko w unijnych realiach społeczno-gospodarczych, ale także w skali globalnej.

Rozprawa doktorska składa się ze wstępu, pięciu rozdziałów oraz zakończenia. W rozdziale I przedstawiłam koncepcję Partnerstwa Publiczno-Prywatnego, a także potencjał wykorzystania tej formuły w gospodarce odpadami oraz gospodarce wodno-kanalizacyjnej. Przedmiotem rozważań rozdziału II jest charakterystyka nowego systemu gospodarki odpadami oraz cech charakterystycznych sektora wodno-kanalizacyjnego, a także perspektyw rozwoju PPP w tych obszarach. W rozdziale III zawarłam uwarunkowania formalno-prawne wymagane przy procesie inwestycyjnym w sektorze gospodarki odpadami oraz wodno-kanalizacyjnym. W rozdziale IV omówiłam wybrane projekty PPP w ww. sektorach w Polsce i za granicą oraz zaprezentowałam wyniki przeprowadzonych badań. W rozdziale V na podstawie przeprowadzonych badań przedstawiłam rekomendacje działań i model postępowania dla powodzenia realizacji inwestycji w formule PPP. Sformułowałam również korzyści płynące z zastosowania formuły PPP w ochronie środowiska. W zakończeniu podjęłam próbę sformułowania wniosków przeprowadzonych rozważań. W odniesieniu do przedmiotu pracy przeanalizowałam przepisy prawne oraz literaturę zarówno na poziomie międzynarodowym, jak i krajowym.

Rozprawa doktorska obejmuje stan prawny aktualny na dzień 1 stycznia 2019 roku.

Szczecin, dnia 08.04.2019 r.